

Pregled rasprava u kaznenom postupku K Rz – 2/2011, opt. Tomislav Merčep, čl. 120 OKZRH tijekom 2016. godine

21. siječnja 2016. godine – odgođena rasprava

17. veljače 2016. godine – nastavak dokaznog postupka

1. svjedok Rudi Stipičić

Svjedok je izjavio da je u inkriminiranom vremenu bio pukovnik HV koji je zapovjedao operacijom Orkan - napad na Lovsku. Razlog njegova svjedočenja je njegova knjiga “NAPOKON SMO KRENULI”, koja opisuje ratne događaje na području Zapadne Slavonije, Moslavine i Posavine, od početka listopada 1991.g. do početka siječnja 1992. godine.

U knjizi su objavljene i fotografije Tomislava Merčepa, kao i pripadnika njegove skupine (kako ih u knjizi naziva svjedok autor), o kojima je svjedok izjavio da su iste objavljene iz zbirke okr., da ih on nije birao, ali da je tiskanje knjige je financirala udruga okrivljenog, pa je on i predložio određene fotografije. Svjedok ne zna zašto je skupina tako nazivana, da je tek prije napada na Lovsku na sastanak došao Rukavina iz te skupine, mada ne zna u kojem svojstvu. Zna Branka Šarića Kosu, čak ga je posjetio u bolnici nakon ranjavanja, jer je isti bio prijatelj njegova prijatelja. Kako u njegovoj nadležnosti nije bila Pakračka Poljana o toj jedinici malo zna, Tomislava Merčepa je prvi put sreo nakon Bljeska, mada ne zna što je on tamo radio.

Nakon iskaza svjedoka, predsjednik vijeća je zamolio javnost da ne budemo prisutni prilikom nastavka svjedočenja Igora Mikole, jer kao što smo i sami zamijetili isti je sklon da zlouporabi svjedočenje pa mu je stoga dobro ograničiti publiku. Iz novinskog članka razvidno je da je svjedok na kraju odbio svjedočiti jer se boji za svoju sigurnost, iako je 3 tjedna prije poslao pismo (sudu, DORH, novinama) da će rasvijetliti činjenice vezane uz ubijene zatočenike u selu Bujavica.

1. travnja 2016. godine – nastavak dokaznog postupka – obrana okrivljenog

Okrivljeni Tomislava Merčepa se odlučio braniti šutnjom, a to je prokomentirao da se nema od čega braniti.

Kako ni optužba, ni obrana, kao ni odvjetnici oštećenika nisu imali daljnjih dokaznih prijedloga, nastavak rasprave zakazan je za 6. svibnja kada će stranke u postupku izložiti svoje završne govore, te će prema navodima predsjedavajućeg suca presuda biti objavljena neposredno par dana nakon toga. Suđenje u ovom sastavu sudskog vijeća je započelo 23.03.2012.

6. svibanj 2016. godine – završni govori stranaka

U svojoj završnoj riječi, zamjenik ŽDO Zagreb Sivio Sušec je rekao da smatra da je u ovom kaznenom postupku dokazano da je okr. počinio ratni zločin protiv civilnog stanovništva kako mu se izmijenjenom optužnicom stavlja na teret, te da su ostvarena sva bitna subjektivna i objektivna obilježja kaznenog djela. Odgovornost zapovjednika propisuje čl. 86., 67 Protokola 1. (Dopunski protokol Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih

sukoba (Protokol I.), ali kako u ovom postupku nema formalnog rješenja kojim je okr. imenovan zapovjednikom, to ga se tereti kao faktičnog/stvarnog zapovjednika, neospornog autoriteta, koji je izdavao usmene zapovjedi, a što potvrđuju iskazi svjedoka oštećenika, ali i Slavka Gamaufa, Vladimira Delača i drugih. Veza sa pripadnicima postrojbe vidi se i nakon ranjavanja okr., jer su ga u bolnici čuvali baš pojedini pripadnici navedene postrojbe, koji su ga i nakon otpuštanja iz bolnice posjećivali u zgradi MUP-a u Zagrebu. Brojni svjedoci su svjedočili na okolnost ustroja sastava policije, kao i pričuvne policije - Slavko Degoricije, Dobroslav Paraga, Željko Juzbašić, Edo Baksa te su svojim iskazima i potvrdili faktičnu zapovijed okr., to su u svojim iskazima potvrdili i pojedini pripadnici npr. Snježana Živanović, Miroslav Biševac, Miro Bajramović, Goran Skozik. Sama činjenica da je okr. formalno postrojavao postrojbu dokazuje njegovu zapovjednu funkciju. Brojni svjedoci tadašnjeg političkog vrha su potvrdili da je okr. bio neformalni lider - Vladimir Šeks, ili su izjavili da znaju za postrojbu pod zapovjedništvom okr. - tako npr. Josip Perković, Jospi Manolić, dok su neki od svjedoka potvrdili da su znali da se u Pakračkoj Poljani nalazi zatvor - Živko Juzbašić, Smiljan Relić. Zapovjednu ovlast okrivljenog su potvrdili i svjedoci tadašnjeg vojnog vrha - Antun Tus, general Jezerčić, izvještaji Martina Špegelja, Karlo Gorinšek, Dragutin Andrić. Svjedoci pripadnici MUP, aktivni u inkriminirano vrijeme su svjedočili na okolnosti odvođenja civila, prijave nestanka civila, ili vezanu uz istragu obitelji Zec. Svjedočili su i brojni novinari koji su u tijekom 90-tih vodili intervju sa okrivljenim, koji je za sebe izjavio da je zapovjednik, da su to njegovi dečki.... Saslušani su svjedoci vezani uz odvođenja žrtava, od kojih su neke ekshumirane i identificirane, a posljednji put viđene pritvorene u prostorijama u Pakračkoj Poljani. Pronađeni su oduzeti automobili u posjedu nekih pripadnika postrojbe. Na propusnici Miutina Cicvare, sam okrivljeni je napisao svoj broj telefona, za koji je posebnom provjerom utvrđeno da je bio broj u MUP Zagreb. U svom završnom govoru tužilaštvo smatra da je nesporno da je okr. znao za privođenja kao i nezakonito postupanje pripadnika pričuvnog sastava, stoga optužba traži da se okr. proglasi krivim i kazni po zakonu.

Od zastupnika oštećenika, jedino je odvjetnica Sanja Ormuž imala završnu riječ u kojoj je izjavila da je okrivljeni znao za uhićenje Pere Rajčevića, njegovo premlaćivanja te da je tada reagirao i kaznio sebi podređene ne bi se dogodila naredna 22 kaznena djela, po točkama optužnice, zaključno sa 7.12.1991. ubojstvom obitelji Zec. Vezu između pripadnika postrojbe koji su počinili brojna kaznena djela na području Zagreba, privodili civile, krali njihovu imovinu, ubojstva, a sve sa oznakama MUP-a, zastupnica oštećenika vidi u činjenici da su isti po uhićenju prvo zvali baš okrivljenog, koji se odazvao pozivu, a koji ih i danas naziva svojim dečkima i prijateljima i ne pokazuje kajanje.

Branitelj okr. Marko Ujević je izjavio da u ovom postupku ništa nije dokazano, tako nije dokazano tko su bili pripadnici te Merčepove postrojbe. Iz iskaza svjedoka to su bili domicilno stanovništvo, ljudi iz Rijeka, Zagreba, Zagorja.... Optužba nije dokazala kako su došli u Pakračku Poljanu, i kako to da su u isto vrijeme bili i u Gospiću, Vinkovcima, Osijeku.... Nesporno je da okr. bio savjetnik ministru Vekiću, da je imao ovlasti po Zakonu o MUP-u, a da su zapovjednici u Pakračkoj Poljani bili Rukavina, Šarić, Pavoš, Cvitanović. Nema dokaza da je netko od njih primao zapovjedi od okrivljenog. Tomislav Merčep je stradao 13.10.91. u saobraćajnoj nesreći, potom je ranjen 17.10.91. u napadu na Lovsku, za vrijeme ubojstva obitelji Zec je bio u SAD te je teško da je mogao biti zapovjednik sa 3 dana provedena na terenu. Svjedok Igor Mikola je rekao da mu je zapovjednik bio Ivan Vekić. Ujedno nema dokaza tko je ubio nepoznate ljude. Stoga branitelj smatra da kako nema dokaza da je postrojba formirana, nema ni faktičnog zapovijedanja pa stoga traži oslobađajuću presudu.

Objava presude zakazana je za 12. svibanj 2016. godine.